

Saulė kyla/leidžias briuseliop...

Suolelis, kurį matote nuotraukoje, fotografuotas Ramybės parke. Artėjant kitais metais numatomiems savivaldos rinkimams jaunieji socialdemokratai tarsi sako potencialiems rinkėjams: „Žiūrėkite, kaip mes rūpinamės jumis – nuo šiol turite, kur prisėsti, todėl balsuokite už mus ir mūsų partiją.“ Tremtyje gimusio Europos parlamento nario „parašas“ gali reikšti, kad socialdemokratai tikisi ir tremtinių palaikymo.

Daugiau 3 psl.

Susitinka du draugai. Vienas sako, kad jo žmona išvažiuoja atostogų ir priduria: - Pamačiau, kad į lagaminą įsidėjo 20 prezervatyvų. Nejaugi kvailutė tikisi, kad tiek kartų ją aplankysiu?

Vyras klausia bičiulio:

- Kaip laikaisi?
- Ruošiuosi vykti atostogų.
- Pailsėti ar su žmona?

- Ar galiu paklausti, kiek jums metų?
- Sulaukiau tokio amžiaus, kai komentaras „esi puikus lovoje“ reiškia, kad nekarkiu.

Jei sugalvoji padaryti ką nors netinkamo, prisimink: daug lengviau atsiprašyti, nei prašyti leidimo.

- Mano nuomone, merginoms, kurios į paplūdimį ateina išsidažiusios, rūpi ne maudynės, o gelbėtojai.

Paplūdimyje: - Žiūriu į jūrą ir matau tik jus, panele. Žiūriu į saulę, matau tik jus. Ar galėtumėte, panele, po velnių, pasitraukti?!

- Moricai, ar galėtum paskolinti 20 eurų?
- Norėčiau, bet negaliu.
- O dešimt?
- Galėčiau, bet nenoriu.

Regiono centras skystų kiaušinių fone

Vytautas ŽEMAITIS. Marijampolėje praėjusią savaitę viešėje Vidaus reikalų ministerijos atstovai ir policijos generalinis komisaras su komanda aiškino savivaldybės vadovams, kaip pagerės policijos veikla, padidės marijampoliečių saugumas, kai bus panaikintas Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas.

Marijampolės policijai neberekės rūpintis Šakių, Vilkaviškio ir kitų apskrities savivaldybių reikalais - juos perims viską „prarysiantis“ Kauno apygardos vyriausiasis policijos komisariatas. Užtat mūsų pareigūnai galės susitelkti užtikrindami tvarką Marijampolėje ir aplinkinėse kaimiškose vietovėse. Kai reikės, anot generalinio komisaro, papildomos „kiekybės ir kokybės“, į pagalbą galės atskubėti Kauno pareigūnai. Anksčiau, matyt, atskubėti negalėjo, nes nebuvo Marijampolė ir laikinąją sostinę jungiančio greitkelio 😊

Žodžiu, marijampoliečiams, tiek policininkams, tiek gyventojams reforma tik į naudą, tikino, o greičiau guodė svečiai iš Vilniaus.

Tą patį jie darė ar darys dar penkių apskričių centruose, kuriuose naikinama vyriausieji policijos komisariatai.

Mat policijos galybė bus sukoncentruota penkiuose didmiesčiuose, įskaitant vieną tų, kurio ekonomiką turėtų pranokti Marijampolė - taip svajoja mūsų savivaldybės meras.

Jis su savo pavaduotoju, savivaldybės direktoriumi ir likusia draugų grupe ramiai iš klausė atstovų iš „Centro“, suprasdami, kad jų nuomonė čia nesvarbi, uždavė kelis trafaretinius klausimus.

O ką daugiau bedarysi, juk nepriekaištausi dėl regiono centro įvaidžį menkinančios perdėtos centralizacijos. Nes ne ką kitaip elgiasi pati Marijampolės valdžia, pavyzdžiui, po vienu stogu sukišusi keturias sporto įstaigas ir pavadinusi tokį darinį Sporto centru. Sporto bendruomenei, protestavusiai prieš tokią kolektyvizaciją, aiškinta, kad taip bus sutaupyta lėšų, pagerės sąlygos sportininkams ir treneriams. Kol kas pagerėjo tik direktoriui, kuriam valdiškas darbas netrukdo plėtoti savo klubo veiklos. Greičiau atvirksčiai.

Vadovaudamasi taupymu, sąlygų gerinimu ir t. t. Marijampolės valdžia siekė po Kultūros centro stogu pakišti Dramos teatrą. Savivaldybės taryba

net priėmė atitinkamą sprendimą, tačiau jis vis dar neįsigaliojo, nes teatro direktorius, remiamas tūkstančių šios meno įstaigos gerbėjų, apskundė valdžios žingsnį teismui.

Kaip čia neprisiminsi šiemetinio šalies Prezidento vizito į Marijampolę. Tada vietos valdžia taip pat išsižiojusi klausė valstybės vadovo samprotavimų apie regionų vaidmens didinimą. Ir štai rezultatas - neliks vyriausiojo policijos komisariato, jei tokią reorganizaciją patvirtins Seimas.

Pats laikas kreiptis į Prezidentą dėl regionų reikšmės menkinimo. Bet juk nesikreips, kaip nesikreipė, kai buvo panaikinta Marijampolės apskrities mokesčių inspekcija, prokuratūra, kitos valstybinės institucijos. Miestas tenkinasi jų likučiais, kurių pavadinimuose net nėra žodžio „Marijampolė“

Kad kovotum dėl savo atstovaujamos institucijos, šiuo atveju Marijampolės savivaldybės, teisių, reikia bent poros kietų dalykų, tokių, kokius, pavyzdžiui, turi Dramos teatro direktorius ar Kazlų Rūdos meras, apskundęs teismui Susisiekimo ministerijos sprendimą tiesti „Rail Baltica“ geležinkelį neatšizvelgiant į savivaldybės siūlymus.

Seime kelią skinasi Darbo partijos siūlymas mažinti PVM tarifą nereceptiniams vaistams: negalime taupyti žmonių sveikatos sąskaita

Besibaigiant Seimo pavasario sesijai sėkmingai pateikta Darbo partijos mokesstinė lengvata – siūlymas mažinti pridėtinės vertės mokestį (PVM) nereceptiniams vaistams bei medicininiams pagalbos priemonėms ir suvienodinti jį su receptinių vaistų tarifu, kuris siekia 5 proc.

Vaistai mūsų šalyje apmokestinami skirtingai – perkant receptinius kompensuojamus ar nekompensuojamus vaistus taikomas 5 proc. PVM, o už nereceptinius vaistus mokamas 21 proc. tarifas. Akivaizdu, kad PVM turėtų būti suvienodintas ir siekti 5 proc. visiems vaistams.

„Tai būtų aiškesnė mokesstinė politika, teisingai suvienodintos visų pacientų teisės. Žinome, kad dėl augančios infliacijos ir taip žmonių perkamoji galia mažėja, todėl tikrai pirkti nereceptinius vaistus žmonėms yra gana sudėtinga“, – teigė V. Giraitytė-Juškevičienė.

Anot jos, šis įstatymo projektas leis žmonėms, kurie neturi galimybės ir kurių pajamos mažos, pirkti tokius vaistus.

Žmonių perkamoji galia mažėja, todėl pirkti nereceptinius vaistus – ypač pensinio amžiaus asmenims – yra gana sudėtinga. Neretai vaistai pasirenkami tik pigiausi, nes tiesiog nėra lėšų tinkamiems, arba

Vaida Giraitytė-Juškevičienė

išvis taupoma savo savijautos sąskaita ir kenčiant. Kas gali – vyksta vaistų į kaimynines šalis, kur, ne paslaptis, jie kur kas pigesni. Taip neturėtų būti. Todėl šis įstatymo projektas leis žmonėms netaupyti savo sveikatos ir geros savijautos sąskaita.

Vaidos Giraitytės-Juškevičienės inicijuotą projektą palaikė 44 iš 89 balsavusių Seimo narių. Dar 39 susilaikė, o 3 balsavo prieš.

Toliau projektas bus svarstomas rudens sesijoje, pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas.

Jeigu įgėlė vabzdys

Jovita ALEKNIENĖ, „Eurovaistinės“ farmacinių, „Eurovaistinės“ farmacinių. Uodo įkasta vietą reikėtų pašaldyti naudojant kompresą arba vėsinantį poveikį turinčius gelius. Jei po ranka nėra vaistinių preparatų, pirmajai pagalbai po uodų įkandimų rekomenduojama išbandyti ramunėlių kompresus. Taip pat galima tiesiog patrinti įkasta vietą stipresne ramunėlių arbata suvilgytu vatos diskeliu. Ramunėlės pasižymi antiseptiniu bei raminamuoju poveikiu, todėl trumpam gali numalšinti niežėjimą.

Norint išvengti bičių, širšių, vapsvų įgėlimų patariu neiti į lauką pasikvėpinus stipraus gėlių kvapo kvepalais. Moteriški rožių ar pakalnučių aromatai pritraukia vabzdžius, taip pat juos gali privilioti ledų ar vaisių kokteiliai, todėl rekomenduojama gamtoje vengti saldiesių.

Ieškant stipresnės apsaugos galima rinktis vabzdžių atbaidančius repelentus. Tik labai svarbu atkreipti dėmesį į jų naudojimo subtilybes – vienus galima purkšti ant rūbų, o kiti gali būti naudojami tik ant odos. Taip pat svarbu pasižiūrėti, nuo kokio amžiaus galima naudoti

priemonę, nes mažesnių vaikų oda yra jautresnė, lengviau pažeidžiama, tad kai kurios priemonės gali sudirginti jų odą.

Nuo uodų įkandimų gali padėti apsisaugoti ir natūralūs eteriniai aliejai. Geriausiai juos atbaidys čiobreliai, levandos, citrinos, citrinžolės, rozmarinai ir pipirmėtės.

Neretai manoma, kad alergiją sukelia tik bitės ir širšės, tačiau alerginių reakcijų pasitaiko ir po uodų įkandimo. Tokias vietas įprastai galima numalšinti vaistais nuo alergijos. Šie ne tik skatina greitesnį gijimą, malšina tinimą, bet ir mažina niežėjimą. Jaučiant didelį skausmą, galima išgerti ir vaistų nuo jo.

Tačiau įgėlus bet kokiam vabzdžiui būtina stebėti organizmo reakcijas. Labai alergiškiems žmonėms po įgėlimo gali prasidėti anafilaksinis šokas, o tai labai rimta būklė, reikalaujanti greitos reakcijos. Pastebėjus tokius simptomus kaip dusimas, kraujospūdžio nukritimas, baimė, nerimas, burnos ertmės tinimas būtina skubiai kreiptis į gydytoją. Kol nukentėjęs žmogus dar gali nuryti, būtina suvartoti priešalerginių vaistų.

Atsakymai į klausimus apie Laimo ligą

Zigmantas NAGYS, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras. Lietuvoje dažniausios erkių platinamos ligos yra dvi – erkinis encefalitas ir Laimo liga. Šiomis ligomis Lietuvos gyventojai serga net kelis kartus dažniau nei kitose Europos valstybėse. Laimo liga kasmet susergama kelis kartus dažniau nei erkinio encefalitu.

Laimo liga – kas tai?

Laimo ligą (LL) – boreliozę sukelia bakterija *Borrelia burgdorferi*. Žmonėms ši bakterija perduodama, kai įsisiurbia borelijomis užsikrėtusi erkė. Erkės užsikrečia, kai maitinasi paukščių ar žinduolių krauju, užkrėstu Laimo ligos sukėlėju (borelijomis). Laimo ligos pavadinimas kilęs nuo JAV miestelio

Laimo (*Old Lyme*) pavadinimo.

Kaip užsikrečiama?

Laimo ligos sukėlėją žmogui perneša įsisiurbusios erkės. Lietuvoje ligą platina iksodinės (ganyklinės) erkės. Tiek nimfos, tiek suaugusios erkės gali užkrėsti žmogų. Kartą užsikrėtusios borelijomis, erkės išlieka nešiojamos visą savo gyvenimą. Borelijų infekcijos šaltiniai: įvairūs gyvūnai, dažniausiai smulkūs žinduoliai, paukščiai. Ta pati erkė gali būti ir kitų ligų (pvz., erkinio encefalito viruso, babezijos) pernešėja. Per karvių ir ožkų pieną Laimo ligos sukėlėjai neplinta. Užsikrėtus borelijomis, nebūtinai susergama Laimo liga, t. y. tuomet gaminasi specifiniai antikūnai prieš boreli-

jas, tačiau ligos požymių nebūna.

Kuo ilgiau erkė išbūna įsisiurbusi, tuo didesnė tikimybė, kad Laimo ligos sukėlėjai bus perduoti žmogui. Didžiausia rizika užsikrešti, kai įsisiurbusi erkė išbūna apie dvi paras (48 val.).

Kokie Laimo ligos simptomai?

Inkubacinis periodas iki 3 savaičių. Pirmoje (ankstyvoje) ligos stadijoje erkės įsisiurbimo vietoje atsiranda odos uždegimas, pasireiškiantis žiedo pavidalo paraudimu (eritema) ryškiais kraštais. Jis dažniausiai atsiranda praėjus 1-4 savaitėms po erkės įsisiurbimo, tačiau kartais odos paraudimas (eritema) gali atsirasti anksčiau arba tik po 2 mėnesių. Paraudimo skersmuo paprastai būna 5 cm dydžio. Jis plečiasi, kraštai ryškėja, o centras blykšta, todėl paraudimas dar vadinamas migruojančia eritema. Ji yra dažniausia Laimo ligos klinikinė forma, pasireiškianti 80-90 proc. atvejų. Paraudimo vietoje oda dažniausiai būna nepatinusi, neskausminga, neniežti.

Išskirtinis paraudimo bruožas yra tas, kad per kelias dienas jis gali išplisti iki 20 cm dydžio. Penktadaliui žmonių odos paraudimą lydi karščiavimas iki 38 C, galvos skausmas, silpnumas (į peršalimą panašūs simptomai). Negydoma infekcija gali plisti į sąnarius, širdį ir nervų sistemą.

Antroji Laimo ligos stadija pasireiškia praėjus kelioms savaitėms ar mėnesiams po eritemos

atsiradimo. Tada pasireiškia nervų sistemos (neuroboreliozė), širdies, sąnarių, odos pažeidimai, kuriems būdingi skirtingi simptomai. Neuroboreliozė gali pasireikšti nervų uždegimais (neuritais), kaklo, krūtinės ar juosmens - kryžmens srities uždegiminiais skausmais arba galvos nervų pažeidimo simptomais bei kartais smegenų ar smegenų dangalų uždegimu. Taip pat ligoniai gali skųstis nuovargiu, miego sutrikimu, atminties susilpnėjimu, galvos svaigimu. Vaikams šioje stadijoje pasireiškia meningitas (smegenų dangalų uždegimas) arba veidinio nervo parėzė.

Sąnarių pažeidimai – tai dar viena Laimo ligos forma. Dažniausiai tai stambiujų sąnarių (kelių, alkūnių) uždegimas (vieno ar abiejų). Anksčiausiai pažeidžiamas sąnarys, esantis šalia erkės įsisiurbimo - pirminio odos pažeidimo. Sąnarys būna sutinęs, karštas, paraudęs. Sąnario uždegimas gali trukti nuo vienos savaitės iki kelių mėnesių. Apie pusę metų gali kartotis sąnario uždegimo atakos, o dešimtdaliui, nesigydomam, išsivysto lėtinis artritas (sąnario uždegimas).

Širdies ir odos pažeidimai šioje boreliozės stadijoje pasitaiko retai.

Vėlyvoje (lėtinėje) Laimo ligos stadijoje progresuoja nervų sistemos pažeidimai, lėtinis sąnarių uždegimas, lėtinis odos pažeidimas. Ši stadija diagnozuojama tada, kai nervų, sąnarių ir odos pažeidimų simptomatika išlieka ilgiau nei 6 mėnesius. Vėlyvosios Laimo ligos prognozė yra nepalanki. Savaimė nepasveikstama. Būtinai gydymas.

Kaip diagnozuojama ir gydoma Laimo liga?

Diagnozuoti naudojami labora-

toriniai serologiniai ir kiti tyrimai, tačiau jų interpretacija nėra paprasta. Reikalinga patirtis derinant tyrimų rezultatus su klinicine ligos simptomatika. Simptomine Laimo liga sergantys asmenys yra efektyviai gydoma antibiotikais, išskyrus vėlyvąją ligos stadiją, kurios metu taip pat skiriami antibiotikai ir kiti medikamentai, tačiau visiškai išgyjimo gali nepavykti pasiekti, nes Laimo ligos pažeidimai gali būti negrįžtami.

Ar persirgus susidaro imunitetas?

Jis neįgyjamas, žmogus šia liga gali susirgti pakartotinai.

Ar galima pasiskiepyti nuo Laimo ligos?

Skiepijimo nuo jos nėra.

Ką daryti radus įsisiurbusią erkę?

Būtina kuo skubiau ją ištraukti. Nes kuo ilgiau erkė įsisiurbusi, tuo didesnė tikimybė, kad bus perduotas užkratas. Nerekomenduojama aplink erkę tepti jokiais tepalais, tirpalais, nes sudirginta erkė išskiria daugiau seilių, kuriuose gali būti ligos sukėlėjų. Traukiant erkę, nereikia jos spausti. Traukti erkę geriausia su pincetu, kuo arčiau odos, staigiu judesiu. Ištraukus, dezinfekuoti žaizdelę. Užsirašykite datą, kada ištraukėte erkę.

Tirti, ar ištraukta erkė yra borelijų nešiojama, yra netikslinga, nes gali būti taip, jog erkė nespėjo perduoti ligos sukėlėjų žmogui ir neįmanoma nuspėti, ar infekuotas žmogus susirgs (nes galimos ir besimptomės boreliozės formos).

Ar būtina ištraukti erkę kreiptis į šeimos gydytoją?

Ne. Tačiau būtina save stebėti. Mažiausiai mėnesį. Jei šiame tarpsnyje atsirado odos paraudimas erkės įsisiurbimo vietoje, karščiavimas, skausmai (galvos, raumenų ir kt.), tuomet būtina kuo skubiau kreiptis į šeimos gydytoją.

Saulė kyla/leidžias briuseliop...

Gediminas AKELAITIS
Krikščionių sąjungos Marijampolės
regiono skyriaus pirmininkas

Tikrieji tremtiniai yra ūkininkai, mokytojai ir kiti, sovietams okupavus Lietuvą, kėlę pavojų komunistiniam režimui. Daugelis liko Sibire, Kazachstane, o jaunesni sugebėjo grįžti į gimtinę su vaikais. Nors kai kurie jų dabar deklaruoja esantys tremtiniai, tokie nėra. Jie - tremtinių vaikai. Ir nesvarbu, kur gimė: Karagandoje ar Joniškėje. Puikiai tai žinau, nes augau su tokiais bendraamžiais.

Bet grįžkime prie suoliuko. Nenustebčiau, jei iš Vilniaus atvykę „liberastai“ nudažytų jį vaivorykštės spalvomis, o vietos socialdemokratams tai priimtina, nes atitinka jų išpažįstą Briuselio ideologiją.

Reikia pavyzdžių? Prašau: kai didžiuosiuose miestuose kelios pėsčiųjų perėjos buvo perdažytos vaivorykštės - LGBT (lesbiečių, gėjų, biseksualų ir translyčių žmonių iniciatai - red. pastaba) spalvomis, socialdemokratams nepasisakė prieš tokią „liberastinę kūrą“. Ar ne todėl, kad Seimo nario socialdemokrato Juliaus Sabatausko dukra, palaikoma valdančiųjų konservatorių ir liberalų, buvo patvirtinta Lietuvos žmogaus teisių centro vadove? Šios pareigos jai teko, nes „opozicinis“ tėvas neprieštaruoja daugumai sprendimų, kuriuos Seime priima valdančioji dauguma.

Per daugiau kaip 30 atkurtos Lietuvos nepriklausomybės metų pirma partija, į kurią įstojau, nes tikėjau tuo, ką ji deklaravo, buvo socialdemokratų, vadovaujama Kazimiero Antanavičiaus ir praėjusią savaitę į amžinybę išėjusio Aloyzo Sakalo. Mano bilieto numeris buvo 102. Tapau pirmuoju socialdemokratu pirmojoje po nepriklausomybės atkūrimo Marijampolės miesto taryboje. Rinkimuose, kuriuose dalyvavau išskeltas ligoninės kolektyvo, nurungiau sąjūdžio remtą kandidatą.

Vėliau, dėl asmeninių vieno partijos vadovų Vytenio Andriukaičio (kaip ir Juozas Olekas, tremtinio vaiko) ambicijų, prasidėjo jungimasis su Lietuvos komunistais, persikrikštijusiais į Lietuvos demokratine darbo partiją. Neįsijungiau į naująją „socialdemokratų“ partiją, nes ji palaiapsniui išsižadėjo esminių socialdemokratijos principų. Vienas svarbiausių - ginti dirbančiųjų interesus.

Tačiau mūsų „socialdemokratams“ nė motais, kai dėl sankcijų, kurias Europos Sąjunga taiko Rusijai, atleidžiami du tūkstančiai pelningai dirbusių Lietuvos geležinkelių darbuotojų, darbo netenka didžiulis būrys žmonių, dirbusių Klaipėdos uoste.

Kam rūpi, jog dėl to didės migracija, mažės pasitikėjimas valstybe. Užtat vienas socdemų „stulpų“ sugeba įsteigti (!?) suolelį Marijampolės Ramybės parke, su kolega palikti autografo ant Lietuvos bažnyčių varpų. Kad parapijiečiai žinotų, kas jais rūpinasi, už ką per rinkimus balsuoti. Argi po to svarbu, kur rinkėjai priglau užpakalius: ant vaivorykštinio suolelio ar pilko su socdemų emblema.

Pagal balsavimus Seime dėl įstatymų, kitų sprendimų akivaizdu, kad socialdemokratams suliberalėjo, matomas ir idėjinis jų bei konservatorių supanašėjimas. Tačiau tai neturėtų stebinti, nes abi partijos yra tarsi broliai dvyniai, išaugę iš tos pačios komunistų partijos, kurios metodais sėkmingai naudojamosi prekiaujant postais, dalinantis pinigais, įtaka.

Tai būdinga beveik visam Seimui, nesvarbu, kokiam politinei jėgai priklauso jos nariai. Ar kas nors, pavyzdžiui, girdėjo, kad ekspremjeras Saulius Skvernelis savo vadovaujamos partijos vardu pasisakytų prieš sveikatos apsaugos sistemos griovimą, kai kurias kitas valdančiųjų nesąmones? Antai apie balsavimą dėl priverstinio mediko skiepavimo nuo COVID-19 jis atvirai sakė, kad įstatymo nepalaikė dėl to, kad valdantieji iš anksto su juo nepasisėkė. Reiškia, jeigu

būtų pasisėkėję - kažką pažadėję, tikėtina, kad S. Skvernelio partija būtų pritarusi absurdiškam įstatymui, pagal kurį neskiepyti medikai negalėtų dirbti.

O štai situacija, kai dalis Seimo socialdemokratų pritaria valdančiosios daugumos siekiui ratifikuoti Stambulo konvenciją, be kita ko, įteisinančią socialines lytis (!), rodo, kad turime ne Lietuvos valdžią - tiek centre, tiek regionuose, o tokią, kuri įstatymus ir sprendimus priima atsižvelgdama į Briuselio ir Vašingtono nurodymus. Baisiausia šioje situacijoje yra tai, kad negirdima, o greičiausiai net nenorima girdėti paprastų žmonių, spręsti jų problemų.

Ne kitaip ir žemesniame lygmenyje - savivaldybėse. Jei konservatoriai su liberalais Vilniuje pasakė, kad reikia griauti visus paminklus, tai vietos valdžia griaua nė nesvarsčiusi. Jei rekomendavo nutraukti bendradarbiavimą su giminingais Rusijos ir Baltarusijos miestais, tai Marijampolės vadukai pirmutiniai ir nutraukė.

O juk tai ne vienos dienos klausimas, su kaimyninių valstybių miestais mūsų šalis bendradarbiauja seniai, padarytas atitinkamas įdirbis, ypač palaikant santykius su Kaliningrado srities Černiachovsko miestu.

Man toks ryšių nutraukimas nepriimtinas, nesvarbu, ką rėkia konservatoriai - bendravimas tarp žmonių yra reikšmingas, kokia situacija besiklostytų. Šviesios atminties meras Vidmantas Brazys taip nebūtų pasielgęs.

Reklama ir specialistai, kurie neegzistuoja

Milda DEIMANTĖ. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (VVTAT) skyrė sankcijas dienraščiui už skleidimą klaidinančios reklamos apie „stebuklingų“ savybių turinčius produktus.

Leidinio „Respublika“ priede „TV Publika“, leidinyje „Lietuvos rytas“ bei jo priede „Savaitgalis“, leidinio „Kauno diena“ ir „Klaipėdos diena“ priede „TV diena“ skleistose reklamose buvo vartojami teiginiai,

kuriomis siekta: paskatinti vartotoją nedelsiant priimti sprendimą, nesuteikiant galimybės ar pakankamai laiko patikrinti informaciją; tam tikrų prekių aprašymuose buvo nurodomos „stebuklingos“, gydymosi produktų savybės, nors produktai nėra ir nebuvo registruoti kaip vaistiniai preparatai ar medicinos priemonės; reklamose minėti įvairūs sveikatos priežiūros specialistai, nors iš tiesų

tokie neegzistuoja; skleidžiama reklama buvo orientuota į labiau pažeidžiamus, turinčius tam tikrų sveikatos sutrikimų, vartotojus, kurie, pasitikėdami laikraštyje pateikiama reklama ir užsisakę reklamuojamus produktus, pristatomus kaip gydomųjų ar net „stebuklingų“ savybių turinčius, dėl savo sveikatos problemų galimai į gydytojus nesikreipė.

Reklamos įstatymas numato, kad

reklamos skleidėjas, šiuo atveju dienraščiui, atsako už neatitinkančios reklamos naudojimą, jeigu jis žinojo ar turėjo žinoti, kad naudojama Reklamos įstatyme nustatyta reikalavimų neatitinkanti reklama.

Už skleistą klaidinančią reklamą VVTAT skyrė baudas: UAB „Respublikos“ leidiniai - 42 298 eurų, UAB „Diena Media News“ (leidžia „Kauno diena“ ir „Klaipėda“) - 56 885 eurų, UAB „Lietuvos rytas“ - 94 388 eurų.

Skiriant sankcijas atsižvelgta į tai, jog bendrovės buvo ne kartą

įspėtos dėl tokio pobūdžio reklamų skleidimo, rekomenduota konkretaus užsakovo reklamų savo laikraščiuose nebeskelbti ir neklaidinti vartotojų, tačiau laikraščių leidėjai nepaisė VVTAT rekomendacijų ir toliau skleidė reklamą. Taip pat atsižvelgta į pažeidimo pobūdį, didelį sklaidos mastą bei ilgą trukmę, bendrovių metines pajamas ir bendradarbiavimą tyrimo metu.

Nutarimai per 30 kalendorinių dienų nuo jų priėmimo dienos gali būti skundžiami Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Naujas takas į pergale neatvedė

Takas veda tiesiai į stadioną

Kęstutis SKERYŠ. Įsipareigojimus savivaldybei įvykdė jos tarybos nario Algirdo Brazio vadovaujama bendrovė „Kelranga“. Įmonės darbuotojai baigė tiesti pėsčiųjų ir dviračių taką nuo Pašėšupio parko iki futbolo stadiono („Hikvision“ arenas). Dabar jis pėsčiomis, paspirtukais, triratukais pasiekiamas Šešupės pakrante, nes prasideda prie senosios Šešupės užtvankos.

Deja, liepos 21 dieną nei atvykusieji į stadioną naujuoju taku, nei nuo seno įprastomis transporto arterijomis nepadėjo „Sūduvos“ futbolo komandai pirmosios Europos konferencijų lygos rungtynėse su Danijos „Viborg“ vienuolike. Jai pralaimėta 0:1. Atsakomosios rungtynės šiandien varžovų aikštėje.

Tuo tarpu savivaldybės tarybos didžiausioje - socialdemokratų frakcijoje jau radosi palaikančiųjų opozicinių konservatorių seną iniciatyvą tęsti pėsčiųjų ir dviračių taką į kitą pusę - nuo senosios užtvankos iki Ramybės parko. Priežastis paprasta - parke jau įsiamžino „įsisuolino“ socialdemokratams (plačiau apie tai šiame numeryje rašo Gediminas Akelaitis).

K. Skerio nuotrauka

Sienas vėl tapys gyvai

Rita DRAGŪNAITĖ. Tarptautinis meno ir architektūros simpoziumas „Malonny - Marijampolė, Londonas, Niujorkas: minčių migracija“ Marijampolėje organizuojamas jau devintą kartą. Renginio sumanytojas Ray Bartkus džiaugiasi, jog po pertraukos, susijusios su pandemija, tapybos plenero idėjos bus įgyvendinamos gyvai.

Rugpjūčio 15-21 dienomis vykstančio simpoziumo metu meno galerija po atviru dangumi pasipildys keturiais sienų kūriniais, kuriuos kartu su R. Bartkumi miestui dovanos Niujorke gyvenantys Vandana Jain ir Mike Estabrook bei konkurso metu išrinktas vietos menininkas. Konkurso sąlygos pateikiamos <https://malonny.lt/konkursas/>.

EKO BETONAS
GAMYKLŲ G. 3, MARIJAMPOLĖ,
TEL. (8 343) 70744, 8 699 12591

UAB Ekobetonas
GAMINA ĮVARIŲ RŪŠIŲ BĖTONĄ IR BĖTONO MIŠINIUS
BETONAS PRISTATOMAS BETONO SIURBLIAIS, BETONVEŽEMIS IR SAVIVARČIAIS
METALO GAMINIAI (ARMATŪRA)
Tel. 8 655 04687

Karščiausi „Tele2“ pasiūlymai išmaniam laisvalaikiui: įsigijus vieną laikrodį – antras dovanų!

Įsibėgėjus vasaros sezonui nepraleiskite ne tik šilčiausių dienų, bet ir geriausių pasiūlymų išmaniesiems įrenginiams įsigyti. Perkantiems „Samsung“ eSIM laikrodį, mobiliojo ryšio operatorius „Tele2“ antrąjį dovanuoja vos už 1 cent.

Pasinaudokite „Tele2“ pasiūlymu ir pradžiuginkite bičiulį ar šeimos narį išmaniuoju laikrodžiu. Daugiau apie šį pasiūlymą galite sužinoti „Tele2“ internetiniame puslapyje.

Griebkite abiem rankom

Keliaudami į paplūdimį, pinigine ir telefoną palikite namie – galėsite lengvai atsi-skaityti ir bendrauti išmaniuoju laikrodžiu su eSIM technologija. Išmanusis įrenginys leis mėgautis gražiausiomis vasaros akimirkomis be papildomų rūpesčių, kadangi visas reikalingiausias funkcijas turėsite ant savo riešo. Geriausiais dalykais reikia dalintis, tad pasinaudodę išskirtiniu „Tele2“ pasiūlymu ir įsigiję „Samsung Galaxy Watch 4“ arba „Samsung Galaxy Watch 4 Classic“ eSIM laikrodį, antrąjį tokio pat dydžio ar mažesnę gausite dovanų vos už 1 cent. Laikrodžių vertė atitinkamai siekia 319 ir 419 Eur – vertinga išmanioji dovana galėsite nustebinti draugus ar artimuosius.

Pasiūlymas eSIM laikrodžiams galioja pasirinkus bet kurį laikrodį ir mokant iš karto arba sudarant 24 mėn. sutartį su planu laikrodžiui (kaina – 4,90 Eur/mėn.) ir mokant už įrangą dalimis per 36 ar 24 mėn. Įrangai

papildomai taikomas vienkartinis, valstybės nustatytas, 1,74 Eur laikmenos mokestis.

Išmanieji „Apple“ telefonai dar geresnėmis kainomis

Pagaliau atėjo laikas ne tik atostogoms, bet ir „Apple“ telefonų išpardavimui. Šių išmaniuųjų dizainas džiugina akį, o parametrai žengia koja kojon su naujausiomis technologijomis. Dabar „iPhone“ telefonams taikomos išskirtinės nuolaidos, o pradinė jų įmoka siekia vos 1 Eur. Naujausią „Apple“ telefono modelį „iPhone 13“ (128 GB) galite įsigyti už 34,91 Eur/mėn., sudarius 24 mėn. sutartį. Speciali kaina galioja ir perkantiems įrenginį iš karto – telefonas kainuos 839 Eur. „iPhone 11“ (64 GB) modelis su 24 mėn. sutartimi kas mėnesį kainuos vos 21,16 Eur, perkantiems be sutarties, įrenginio kaina – 509 Eur.

Išmanuosius galite įsigyti mokant visą sumą iš karto arba nurodytomis įmokomis su bet kuriuo „Tele2“ planu ir 24 mėn. sutartimi.

GRIEBKITE ABIEM RANKOM

DOVANA

SAMSUNG
Galaxy Watch4

319 €
0,01 €

TELE2

Išskirtiniai pasiūlymai išmaniam laisvalaikiui

Jeigu nenorite su savimi nešiotis kompiuterio, rinkitės patogesnę alternatyvą – planšetę. Šiuo nedideliu ir lengvu įrenginiu galite ne tik naršyti, žiūrėti filmus, bet ir žaisti žaidimus. Šiuo metu, pasirašius 24 mėn. sutartį su „Laisvo interneto“ 500 GB arba neribotu GB planu, „Galaxy Tab A8 SIM

(64 GB)“ galėsite įsigyti vos už 1 Eur pradinę įmoką. Sudarius sutartį šiam laikotarpiui su „Laisvo interneto“ 100 GB planu, įrenginys kainuos perpus pigiau – 145 Eur. Įrangai papildomai taikomas vienkartinis, valstybės nustatytas, 5,25 Eur laikmenos mokestis.

Sudarę „Laisvo interneto“ sutartį klientai galės naudotis ir papildomomis naudomis – neribotais GB ir nemokamu televizijos paketu pirmąjį sutarties mėnesį.

Langų remonto specialistai informuoja: „Jūsų pinigai išskrenda per langus!“

Lietuvių patarlė sako: roges ruošk vasarą, o ratus žiemą.

Norėdami kokybiškai ir šiltai gyventi, kvėpuoti švariame ore, pasikeiskite langų tarpines ir išsirenkite kokybiškas orlaides

Kodėl reikia keisti tarpines? Standartinių guminių tarpinių eksploatacijos laikas – 5–7 metai. Jeigu per šį laikotarpį neatlikote jokių guminių tarpinių priežiūros darbų (nevalėte ir netepėte silikonu), jos tampa neefektyvios ir ima praleisti šaltį, triukšmą, patalpose kaupiasi drėgmė. Lango rėmuose pradeda kauptis purvas, užsikemša drenžas ir, lietuvių lyjant, per uždarytus langus ima veržtis vanduo į vidų. Netinkamai eksploatuojamos guminės tarpinės praranda elastingumą, susiploja, ištežta, tampa kaip kramtoma guma arba sukietėja ir tampa lengvai paveikiamos temperatūrų kaitos: dėl karščio prisilydo prie langų profilio, dėl šalčio suskilinėja ir sukietėja, susidaro ledo tiltai arba tiesiog prišąla lango varčia prie rėmo, todėl būstų šeiminiškai savo pinigais pradeda ne tik šildyti kiemą, bet ir pažeidžia lango izoliacines savybes.

Kas gi iš mūsų taip prižiūri langų tarpines? Niekas! Tad belieka gumines tarpines pasikeisti į ilgaamžes, kokybiškas tarpines, kurios nereikalauja jokių priežiūros ir pasižymi puikiais izoliacinėmis savybėmis.

Gumines tarpines pasikeiskime vokiškais Q-LON poliuretano tarpinėmis.

Q-LON tarpinėms suteikiama 5 metų garantija, tačiau savo izoliacinių savybių jos nepraranda daugiau nei 20 metų. Šioms tarpinėms nereikia jokių papildomų priežiūros per visą eksploatacijos laikotarpį. Tarpinės

atsparios ultravioletiniams saulės spinduliams, šalčiui, karščiui, cheminiams valikliams. Q-LON tarpinės sudarytos iš poliuretano putų ir apgaubtos karbonu – tai užtikrina ilgaamžiškumą.

Vokiškos „Schlegel Q-LON“ tarpinės pagamintos naudojant unikalų medžiagų derinį, turi puikią „atmintį“ – suspaustos grįžta į savo pradinę formą, jų neveikia temperatūros svyravimai, grybeliai, UV spinduliai ar ozonas. Laikui bėgant Q-LON tarpinės puikių savybių nepraranda net ir po 300 000 langų ar durų atidarymo ir uždarymo ciklų – jos dirba taip, kaip dirbusios.

Įleiskime šviežio oro su AIR-BOX vožtuvais.

Per atdarus langus lengvai patenka dulkės, triukšmas, vabzdžiai ir vagys. Šaltuoju laikotarpiu atidarius langą vertikaliai, iškart prarandame šilumą. O nevedinant patalpų susiduriame su kita problema, pelėsio atsiradimu ir langų rasojuimu. Norint išvengti langų rasojuimo, pelėsio, reikalinga natūrali ventilacija. Dėl drėgmės pertekliaus ir prastos ventilacijos patalpose atsiranda pelėsis, grybelis, pradeda kauptis bakterijos. Dėl patalpose sumažėjusio deguonies kiekio atsiranda sveikatos problemų. Neišvėdintos patalpos turi įtakos ir miego kokybei. **Mediniai langai kvėpuoja, o plastikiniai – ne. Išėjus – ventiliaciniai vožtuvai AIR-BOX.**

Nemokamai atvyks pas jus specialistas, patikrins jūsų langų sandarumą, tarpinių nusidėvėjimą, lango varčios mechanizmą, pakonsultuos, patars ir suskaičiuos darbų sąmatą. O atvykę mūsų meistrai jums pakeis langų tarpines, sureguliuos langą, išvalys ir suteps judančias metalines lango konstrukcijas. Ir jūsų langai jums vėl tarnaus kaip nauji dar 20 ir daugiau metų.

Užsisakiusiems paslaugą trijų ir daugiau langų remontą iki rugpjūčio 31 d. bus taikomos individualios nuolaidos. Kuo daugiau langų, tuo daugiau gausite nuolaidų.

www.remvalus.lt

Daugiau informacijos
tel. 8-604 24268, 8-606 93 229.

Sveikatos tyrimai be papildomo mokesčio

Ligonų kasų specialistai primena: jei tyrimas pacientui reikalingas, ir šeimos gydytojas jį skiria, tyrimas bus apmokėtas Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšomis.

Tyrimai, kuriuos gali skirti šeimos gydytojas: bendras kraujo tyrimas profilaktiškai atliekamas vieną kartą per dvejus metus; gliukozės kiekio kraujyje nustatymo ir bendras šlapimo tyrimas profilaktiškai atliekami vieną kartą per dvejus metus, nuo 65 m. – vieną kartą per metus; gliukozės tolerancijos testas; albumino / kreatinino santykis šlapime; C reaktyvus baltymas ir ENG (uždegimo rodikliai); biocheminiai kraujo tyrimai: kreatininas, kalis, natrias, ALAT, ASAT, ŠF, bilirubinas, TTH, šlapimo rūgštis; lipidų apykaitos tyrimas (lipidograma); cholesterolio kiekio kraujyje nustatymo tyrimas suaugusiems pacientams profilaktiškai atliekamas vieną kartą per metus, vaikams – esant indikacijai; PSA (pacientams po radikalaus priešinės liaukos vėžio gydymo); pulsoksimetrija, spirometrija; koprograma, enterobiozės tyrimas; ginekologinis tepinėlis iš makšties ir gimdos kaklelio; elektrokardiograma (EKG) profilaktiškai suaugusiems pacientams atliekama kartą per metus, vaikams – esant indikacijai.

Svarbu žinoti, kad pacientams, kuriems paskirtas gydymas geriamaisiais netiesioginio veikimo antikoagulantais, siekiant išvengti komplikacijų, 12 kartų per metus ligonių kasos apmoka kraujo krešumo tyrimą. Sergantiems cukriniu diabetu 4 kartus per metus ligonių kasos

apmoka gliukozilinto hemoglobino tyrimą, kuris, siekiant išvengti komplikacijų, turėtų būti atliekamas kas tris mėnesius.

Kraujo tyrimai, atliekami prieš planinę operaciją: protrombino laiko (PL) ir tarptautinio normalizacijos santykio (TNS) nustatymas, aktyvinto dalinio tromboplastino laiko (ADTL) nustatymas, kraujo grupės pagal ABO antigenus ir rezus priklausomybės faktoriaus nustatymas.

Tyrimai skiriami ir tais atvejais, kai pacientai dalyvauja ligonių kasų lėšomis apmokamose prevencinėse programose: krūties, gimdos kaklelio, prostatos, storosios žarnos vėžio, širdies ir kraujagyslių ligų.

Kartą metuose pacientas gali sveikatą patikrinti profilaktiškai. Šiuo atveju gydytojas turi pamatuoti kraujo spaudimą, svorį, ūgį, paskirti elektrokardiogramą, iširti cholesterolio kiekį kraujyje, atlikti burnos apžiūrą, moterims – krūtų apžiūrą ir apčiuopą. Taip pat patikrinamas regėjimo aštrumas.

Be to, šeimos gydytojas apžiūros metu pacientams turėtų pamatuoti akispūdį, nes padidėjęs akispūdis gali signalizuoti apie glaukomos pradžiū. Vaistai nuo glaukomos kompensuojami, o laiku pradėjus gydymą, liga galima kontroliuoti.

Kartą per dvejus metus profilaktiškai suaugusiems gali būti atliekamas bendras kraujo ir bendras šlapimo tyrimas, nustatomas gliukozės kiekis kraujyje. Šie tyrimai pacientams nuo 65 metų profilaktiškai gali būti atliekami kasmet.

Trumpos maldos ir daug švenčių

Arūnas KAPSEVIČIUS. Karas Ukrainoje, pasaulinė ekonominė krizė užgožė Lietuvos tikintiesiems svarbų įvykį – popiežiaus Pranciškaus pernai spalio 21 d. paskelbtą Sinodinį kelią. Iki šiol žodis Sinodas reiškė Bažnyčios vadovų susitikimą, bet popiežius Pranciškus praplėtė šią sąvoką ir pakvietė tikinčiuosius bei geros valios žmones žengti drauge Sinodiniu keliu, kad visi galėtų pasisakyti dėl tolimesnio Bažnyčios kelio, jos atnaujinimo.

Pirmajame kelionės etape kiekvienos parapijos žmonės galėjo pareikšti nuomonę atitinkamomis temomis ir apie tai informuoti vyskupijas. Liepos 14 d. buvo paskelbtos Sinodinio kelio Lietuvoje įžvalgų apibendrinimas. Tačiau Sinodinis kelias baigsis tik 2023 m. spalio mėnesį.

Kaip vyko jo pirmasis etapas, klausiau Marijampolės Šv. Jono Pauliaus II parapijos klebono Mariaus Rudzinsko.

„Iš pradžių, kaip ir visos parapijos, meldėmės Sinodinio kelio malda, kad Šv. Dvasios įkvėpti žmonės galėtų įsijungti, dalintis savo gyvenimo, tikėjimo patirtimi. Vėliau būrėme grupes. Kol kas mūsų parapijoje neturime konkrečios susirinkimų vietos, todėl mūsų grupelės buvo šiek tiek netradicinės. Jos rinkosi „Sūduvos“ gimnazijoje, „Saulės“ pradinėje mokykloje, kurioje į grupelės veiklą įtraukėme tėvelius vaikų, kurie ruošėsi pirmajai Komunijai. Sinodinis kelias tai ne šiaip pasikalbėjimas apie Bažnyčios džiaugsmus ir vargus – visi diskutavo iš anksto pateiktomis temomis, kartu ieškojo atsakymų. Nudžiugino tėveliai – matėme, kad jiems įdomu ir kartu įgyjama nauja patirtis.“

Dėl sinodinės Bažnyčios

bendrystė | dalyvavimas | misija

Anot klebono, parapijos žmonės tiki, kad jų balsas bus išgirstas: „Anksčiau į Sinodą susirinkę vyskupai apsvaistydavo aktualius Bažnyčiai ir pasauliui klausimus, priimdavo atitinkamus sprendimus, kuriuos paviešindavo. Dabar diskusijai pakviesti visi tikintieji ir negali būti, kad nebus atsiliepti į jų siūlymus. Nors negaliu pasakyti, kaip visa tai bus daroma, tikiu, jog tikintieji bus išgirsti. Manau, kad po šio Sinodinio kelio atsiras kažkoks judėjimas ar nauja praktika – tai turėtų sustiprinti tikinčiųjų bendruomenes, dar labiau jas suvienyti, susieti parapijiečius kaip šeimą.“

Birželio mėnesį žurnale „Artuma“ išvalgomi dalijosi jauniausi tikintieji. Štai šešerių metų Balys samprotavo, kad pamaldos ir maldos būtų trumpesnės, o bažnyčioje turėtų būti kuo daugiau švenčių. Akivaizdu, kad Sinodinio kelio sprendimai nebus tokie radikalūs, bet ir vaikų mintys yra svarbios.

Apie atsiskaitymą grynaisiais

Rimas RUDAITIS. Seimas priėmė Administracinių nusižengimų kodekso pataisus, kuriomis įtvirtino administracinę atsakomybę už atsiskaitymų grynaisiais pažeidimus.

Seimas birželio mėn. priėmė Atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymą, kuriuo nutarė nuo šių metų lapkričio 1 d. tiek įmonėms, tiek gyventojams uždrausti atsiskaityti grynųjų pinigų sumomis, viršijančiomis 5 tūkst. eurų. Kartu įtvirtinamos išimtys, kurioms bus taikomi papildomi reikalavimai, bei atvejai, kada šis draudimas nebus taikomas.

Pagal priimtas pataisus, nuo lapkričio 1 d. administracinė atsakomybė už pažeidimus tiek fiziniams asmenims, tiek juridinių asmenų arba jų padalinių vadovams bus diferencijuojama priklausomai nuo administracinio nusižengimo sudėtingumo. Administracinės baudos dydis priklausys nuo panaudotos grynųjų pinigų su-

mos, viršijusios leidžiamą atsiskaityti grynaisiais pinigais sumą.

Viršijus iki 2,5 tūkst. eurų, asmenims bauda sieks nuo 100 iki 500 eurų, o įmonių vadovams – nuo 200 iki 1 tūkst. eurų. Už pakartotinus pažeidimus baudos gyventojams bus nuo 200 iki 1 tūkst. eurų, o įmonių vadovams – nuo 1 iki 2 tūkst. eurų.

Viršijus nuo 2,5 iki 25 tūkst. eurų, asmenims grės nuo 200 iki 1 tūkst. eurų, o įmonių vadovams – nuo 1 iki 2 tūkst. eurų bauda. Už pakartotinus pažeidimus baudos gyventojams bus nuo 1 iki 2 tūkst. eurų, o įmonių vadovams – nuo 2 iki 3 tūkst. eurų.

Viršijus leidžiamą sumą daugiau kaip 25 tūkst. eurų, asmenims baudos sieks nuo 1 iki 2 tūkst. eurų, o įmonių vadovams – nuo 2 iki 3 tūkst. eurų. Už pakartotinus pažeidimus baudos gyventojams bus nuo 2 iki 3 tūkst. eurų, o įmonių vadovams – nuo 3 iki 4 tūkst. eurų.

„Agurkų fabrikas“ ruošiasi rekordui

Ernesta DAPKIENĖ, prekybos tinklas „Maxima“. Kėdainiuose įsikūrusiame konservų fabrike – pats darbmetis.

„Agurkų konservavimo sezonas trunka du mėnesius per metus, nes šias daržoves konservuojame tik šviežias. Šiemet išsikėlėme tikslą perdirbti 2,5 milijono kilogramų agurkų, t. y., apie 40 proc. daugiau nei pernai. Tai bus mūsų fabriko rekordas“, – sako Saulius Urbonas, Kėdainių konservų fabriko generalinis direktorius.

Įmonė gamina apie 400 skirtingų produktų (majonezai, padažai ir pagardai, sriubos ir kt.), tačiau dažnam lietuviui šis fabrikas, kaip ir patys Kėdainiai, labiausiai asocijuojasi su agurkais.

„Marinuoto agurko žavesys yra ne tik skonį, bet ir pojūtyje – kai kandi agurkėlį, jis turi trakstelti tarp dantų. Dažnai namuose konservuoti agurkai praranda traškumą jau po pusmečio, o mūsų išlieka traškūs tiek, koks yra ir jų galiojimo laikas – 4 metus“, – sako S. Urbonas.

Jis atskleidžia, kad fabrikui netinka šiltnaminiai agurkai, todėl iš kruopščiai atrinktų tiekėjų perkami tik auginti lauke, ant grunto. Tokia daržovė

natūraliai tampa kietesnė, tvirtesnė.

Ne mažiau svarbu, kad į konservuojamų agurkų stiklainius beriami tik natūralūs prieskoniai ir įvairios žolelės. Nors didelė dalis proceso automatizuota, S. Urbonas įsitikinęs, kad vertės bei skonio produktui pridūoda ir tai, kad kai kurie darbai atliekami rankomis, pavyzdžiui, beriami prieskoniai.

Kėdainių konservų fabrike agurkai ruošiami pagal 18 unikalių receptūrų, tačiau lietuviai ištikimi tradiciniam skoniu – jeigu jau pamėgo „Gero vaizdelio“ agurkus, tai jų nekeis kitais. Nors yra tam tikrų išimčių, tokių kaip marinuoti agurkai su ažuolo lapais. Ši prieš 8 metus pradėta naudoti receptūra mėgiama pirkėjų iki šiol, yra pelniusi Lietuvos metų gaminio titulą.

„Šios receptūros ypatumas – namų virtuvės perkėlimas į pramoninę gamybą. Nuo seno lietuviai namuose agurkams marinuoti naudojo ažuolo lapus. Jie daržovei suteikia ryškesnį aromatą ir skonį bei lietuviškos stiprybės“, – šypsoi S. Urbonas.

Jis džiaugiasi, kad bendradarbiavimas su prekybos tinklu „Maxima“ padeda įmonei ne tik realizuoti produkciją, bet ir plėstis. Pavyzdžiui, kartu žengta į Latviją ar Estiją.

„Marsietį“ sveikins robotų choras

Aistė JANKŪNAITĖ, (UAB „Idea Prima“). Vejos priežiūra besirūpinantys robotai gali ne tik atlikti savo tiesioginį darbą, bet ir dainuoti. Bendrovės „Husqvarna“ specialistai patobulino dalies vejos robotų technines galimybes, kad rugpjūčio 5 d. vejos robotai visame pasaulyje ir Lietuvoje galėtų pasveikinti savo „kolegą“, NASA marsaeigį „Curiosity“, su 10-ties metų jubiliejumi Marse.

Marsaeigis „Curiosity“ Raudonojoje planetoje nusileido 2012 metais, kad

ieškotų galimų gyvybės pėdsakų. Jis buvo sukonstruotas taip, kad per pirmąjį savo gimtadienį Marse pats sau sudainuotų sveikinimo dainą, tačiau vėliau, taupant baterijas, jo gimtadieniai praeidavo tyliai ir nepastebimai.

Šiemet sodo technikos gamintoja „Husqvarna“ patobulino daugiau kaip 100 tūkst. savo robotų vejųjų, kad jie trumpam taptų robotų choru ir vienišiausi robotu visatoje vadinamam marsaeigiui sudainuotų „Su gimimo diena“.

30 MARIJAMPOLĖ rugpjūčio **20 d. 18 val.**

JUBILIEJINIS TARPTAUTINIS **GALIŪNŲ TURNYRAS**

GENERALINIS RĖMĖJAS **ARGA GRUPĖ**

MARIJAMPOLĖJE STADIONE „SŪDUVA“

Koncertinėje programoje scenos grandas **Vytautas Šiškauskas**.

Renginį vainikuos įspūdingi „Bliko“ fejerwerkai.

RENGINIO GLOBĖJAI **MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖ**

Irklavimas

Sporto centro informacija. Trakuose vykusiame Lietuvos mokinių baidarių ir kanojų irklavimo čempionate net septynis medalius laimėjo Beniaus Jankevičiaus auklėtinis Titas Žilinskas. Marijampolietis tapo nugalėtoju irkludamas vienvietę baidarę (200 m), dvivietę su kauniečiu Martynu Guoga (1 000 m) ir keturvietę, kurios ekipažą sudarė su kauniečiais (500 m bei 1 000 m). Vienvietę baidarę 500 m distanciją Titas įveikė antras, o 1 000 m trečias, bronzos medalį taip pat pelnė irkludamas su M. Guoga 500 m dvivietę baidarę. T. Žilinskas Lietuvos jaunių rinktinės sudėtyje ruošiasi startuoti rugsėji Bratislavoje (Slovakija) vyksiančioje Pasaulio jaunimo „Olimpinių vilčių“ regatoje.

PARDUODA

1,5 butą (37 kv. m) Marijampolėje, Kosmonautų g., 1 aukšte. Tel. 8-650 35231.

Parduodu naują elektrošoką apsaugai (40 Eur) ir naują orinį pistoletą (80 Eur). Tel. 8-646 04605.

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirštus), žemes, sodybas. Tel. 8-676 41155.

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

Perku sodybą su žeme, gali būti miške ar vaizdingoje vietoje prie ežero ar upės, pageidautina vienkiemis. Siūlyti tel. 8-611 01110.

BRANGIAI PERKA MIŠKĄ

Gali būti su bendraturčiais, neatidalinantis su skolomis, sutvarkome paveldėjimus ir kitus dokumentus.

DĖL PERKAMO MIŠKO
ATSAKYMAS PER 1 VAL.

864455355, 866066466

REIKALINGA

Reikalingas lengvųjų automobilių serviso darbuotojas. Tel. 8-699 25481.

Raseinių rajone reikalingi darbuotojai: gyvulių ūkyje, mėsos ceche, kaulintojai, skerdikai moterys ir vyrai. Atlyginimas nuo 700 eu. Apgyvendiname, maitiname. Tel. 8-672 50316.

PASLAUGOS

Mini ekskavatoriaus paslaugos, dirbame jums patogiu laiku. Tel. 8-692 20888.

Neliknojamojo turto operacijos: pirkimas; pardavimas, tarpininkavimas; paskolos; vertinimas. www.zeme.lt. Tel. 8-680 84444.

Šilumos siurblių oras/vanduo, oras/oras, kondicionieriu, saulės elektrinių pardavimas, montavimas, konsultacija, pogarantinis aptamavimas. Tel. 8-600 23832.

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia UAB „Regionas“ (įmonės kodas 122210251, 92 proc. akcijų priklauso UAB koncernui „Alga“). Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Redakcijos adresas Kauno g. 15 (6 kab., II a.), LT-68178 Marijampolė, tel. 8-605 99998, el.p. miesto@miesto.lt. Vyriausiasis redaktorius Vytautas Žemaitis, el.p. zemaitis@miesto.lt, reklamos vadovė Inesa Kazlauskienė, tel. 8-605 99998, el.p. reklama@miesto.lt, vyriausioji dizainerė Kristina Budrienė. Šio numerio tiražas 6 020 egz. Spausdina spaustuve Ignatkose (Balstogė, Lenkija). Užsakomųjų straipsnių pavadinimai – pasvirusiu šriftu. Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį atsako užsakovas.

Kitas numeris rugpjūčio 11 d.

Aštri komedija

STRIPTIZO ERELIAI

NEW EDITION

DOMIN 15!
TEATRAS

PREMJERA

Rugpjūčio 10 d. 18 val.
Marijampolės kultūros centras

Bilietus įsigykite: www.dominoteatras.lt

VIDARA STOGAI IR FASADAI

- Plieninės stogų dangos
- Lietaus nuvedimo sistemos
- Skardos lankstinių gamyba

SPECIALUS PASIŪLYMAS!

RUUKI PARTNERIS

PROFESIONALUS STOGŲ IR FASADŲ CENTRAS
Stoties g.14, Marijampolė, tel.8-699-46959

VIDARA siūlo darbą:

PLATAUS PROFILIO STATYBININKAMS:
Siūlome galimybę naudotis įmonės transportu atvykimui į darbą.
Atlyginimas 800 – 1200 eur į rankas.
Dėl darbo kreiptis: adresu Gedimino g. 3a Marijampolė, tel. nr. 8 685 67606

SR REIKALINGI

STATYBOS RITMAS

PLATAUS PROFILIO STATYBININKAI

Atlyginimas 1 100 eurų neatskaičius mokesčių

Kreiptis:
Gamyklų g. 3,
Marijampolė
tel. 8 652 50618;
8 343 71450.

SR
STATYBOS RITMAS
Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

KASAME KŪDRAS ILGASTRĖLIU EKSKAVATORIUMI

Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:
Tel. (8-343) 70482 www.sr.lt

Alga
K O N C E R N A S

PARDUODA

- Likusius nuo gamybos įvairius metalus dar tinkamus naudoti gamyboje.
- Naudotus metalo apdirbimo įrengimus, stakles ir įrankius.

NUOMOJA

- Patalpas biurui, gamybai, sandėliavimui ar kitai veiklai Marijampolėje, Gamyklų g.
- Patalpas Marijampolės centre, senamiestyje komercinei ar kitai veiklai Gedimino g. 1, Marijampolė.

Daugiau informacijos www.turtas.alga.lt
arba telefonu 8 (686) 08077.

CSSS
SENUKAI

ĮRANKIŲ NUOMA

ĮRANKIŲ NUOMA

Nuo 5 iki 10 parų -15%
Nuo 11 ir daugiau parų - 30%

Nuomojantis įrankius 5 paras ir ilgiau, sekmadienio mokestis neskaičiuojamas

☎ 8 650 32 667
📍 Stoties g. 47, Marijampolė

Vasara tinkamiausias metas baklažanams

Jolanta SABAITIENĖ, prekybos tinklas „Iki“. Baklažanai seniai nėra tik daržovė troškiniams ruošti. Iš jų ruošiami įvairūs suktinukai, salotos ar garnyrai prie azijietišku patiekalų.

Nors anksčiau baklažanas būdavo vadinamas egzotine daržove, šiuo metu jis išgyvena tikrą renesansą – lietuviai itin domisi šios daržovės teikiama nauda ir ieško įvairiausių būdų, kaip įtraukti į savo mitybos racioną. Vasara tam – pats tinkamiausias laikas. Be to, baklažanai labai naudingi organizmui.

Baklažanai į Europą atkeliavo XI-II-XIV a., nors Kinijoje ir Indijoje jie buvo auginami nuo V a. Anuomet baklažanai augo tik šiltame klimate ir išaugdavo į nesimpatiškos išvaizdos šviesios spalvos vaisių. Šiandien jie atrodo kur kas patraukliau, o ir spalvų paletė gerokai platesnė. Jų būna baltų, geltonų ar net žalių, tačiau mums geriausiai pažįstami – violetiniai baklažanai.

Jie turi daug skaidulų, kurios padeda užtikrinti virškinimo sistemos veiklą, o harmoningas angliavandenių ir skaidulų balansas padeda palaikyti tinkamą cukraus kiekį kraujyje. Kadangi šis vaisius neturi riebalų ir cholesterolio, baklažanus vertėtų įtraukti į savo meniu, kai bandote numesti svorio. Nėgana to, jie didina gerojo ir mažina blogojo cholesterolio kiekį organizme, turi teigiamos įtakos širdies ir kraujagyslių sistemos

veiklai ir yra puikūs pagalbininkai kovojant su mažakraujyste, nes juose gausu vario.

Kai renkatės baklažanus, atkreipkite dėmesį į išvaizdą. Sveiko baklažano odelė turi būti lygi, tamsiai violetinės spalvos ir be pastebimų išorinių pažeidimų, o lapeliai – šviesiai žali ir neapdžiūvē. Baklažanas turėtų būti tvirtas – minkštas yra permokęs, todėl bus gerokai kartesnis. Tinkamai sunokusio vaisiaus minkštymas būna baltas, o sėklyčių jame vos viena, kita. Neprinokusį baklažaną galite laikyti kambario temperatūroje – per kelias dienas jis sunoks.

Kaip ir daugelis kitų natūralios kilmės augalų, baklažanas turi daug naudingų maistinių medžiagų. Be vitaminų A, C, B1, B3, B6, B9 ir K, mineralų magnio, kalio, kalcio, vario, skaidulų bei antioksidantų, baklažanuose randama ir išskirtinės maistinės medžiagos – fitonutriento nasunino. Ši medžiaga reikšmingai gerina pažinimo funkciją bei psichinę sveikatą. Baklažanas turi mažai kalorijų: 100-te gramų jų tik 24-ios. Baklažanuose gausu vandens – jis sudaro stublinančius 92,4 proc.

Baklažanas – itin universalus. Dažniausiai jo griežinėliai kepami keptuvėje, neretai ir orkaitėje arba grilyje. Baklažanai dėl savo kempinės tekstūros linę sugerti riebalus, todėl kepimui vertėtų rinktis tik aukštos kokybės aliejų, o iškepusius griežinėlius išdėlioti ant popierinio rankšluosčio, kad šis

sugertų riebalų perteklių. Orkaitėje baklažanus galite kepti kartu su pomidorais arba paprikomis, o vasarą keptas baklažanas puikiai tiks salotose su alyvuogėmis.

Įdaryti feta sūriu

Reikia: 2 baklažanų; ½ a. š. druskos; 2 v. š. alyvuogių aliejaus; 150 g fetos. Padažui: 4 v. š. šviežių petražolių; 2 skiltelių česnako; 3 v. š. alyvuogių aliejaus; ¼ a. š. druskos.

Gaminimas: baklažanus nuplauname, nusausiname ir išilgai perpjaujame pusiau. Minkštąją dalį apiberiame druska ir paliekame 15 minučių, tuomet nuplauname ir nusausiname popieriniu rankšluosčiu. Atsargiai išpjaujame kiekvienos puselės minkštumą ir smulkiai jį supjaustome. Į gautus „laivelius“ įvariname šlakelį alyvuogių aliejaus, suberiame minkštimo gabalėlius ir pašaujame į orkaitę, įkaitintą iki 180 °C. Kepame apie 30 minučių, tuomet ištraukiame iš orkaitės, apibarstome smulkiais fetos gabalėliais ir kepame dar 10 minučių. Kol baklažanai kepa, paruošime padažą. Į dubenį supilame alyvuogių aliejų, suberiame smulkintą česnaką bei petražoles, įberame druskos ir viską gerai išmaišome. Baklažanus patiekiami su padažu.

Rytietiška užtepėlė

Reikia: 2 vidutinio dydžio baklažanų; 2 skiltelių česnako; v. š. citrinų sulčių; 4 v. š. alyvuogių aliejaus; 2

v. š. „tahini“ pastos; ½ a. š. rūkytos saldžiosios paprikos prieskonių; 1 ½ a. š. šviežiai maltų juodųjų pipirų; ½ a. š. druskos; 2 v. š. šviežių petražolių.

Gaminimas: baklažanus nuplauname, nusausiname, keliose vietose pabardome peiliu ir vieną šalia kito sudedame į skardą, išklotą kepimo popieriumi, bei pašaujame į orkaitę, įkaitintą iki 200 °C. Kepame 1 valandą. Bekeparant kelis kartus apverčiame, o kai iškepa, nulupame ir palaukiame, kol šiek tiek atvės. Išskobiami minkštumą, sudedame į dubenį ir sutriname šakute. Tuomet suberiame smulkintą česnaką, supilame „tahini“ pastą, įberame druskos, pipirų, rūkytos paprikos, įpilame porą šaukštų alyvuogių aliejaus ir citrinų sulčių. Visą gerai išmaišome, apšlakstome alyvuogių aliejumi, papuošime petražolėmis ir patiekiami.

Greitai paruošiami

Reikia: 2 vidutinio dydžio baklažanų; ½ a. š. druskos; 2 v. š. sojų padažo; 2 a. š. sezamų sėklų; 3 laiškinių svogūnų; 2 skiltelių česnako; 2 v. š. citrinų sulčių; 50 ml sezamų aliejaus kepimui

Gaminimas: baklažanus nuplauname, nusausiname ir supjaustome lazdelėmis. Jas suberiame į rėtinį indą, apibarstome druska, gerai išmaišome ir palaukiame, kol nuvarvės išsiskyres vanduo. Kiniškoje keptuvėje įkaitiname sezamų aliejų, suberiame baklažanų lazdeles ir apkepame iš visų pusių – trumpai ir aukštoje temperatūroje. Tuomet į keptuvę suberiame susmulkintą ar išspaustą česnaką bei sezamų sėklas ir šiek tiek pamaišome. Galiausiai supilame sojų padažą, citrinų sultis, suberiame susmulkintus svogūnus ir maišydami kepame dar apie minutę. Lazdeles patiekiami karštas.

Šaltos sriubos

Brigita BARATINSKAITĖ, „Maximos“ departamento vadovė. Vargu, ar pavyktų nukonkuruoti šaltibarščių populiarumą, tačiau karštos vasaros dienos yra puikus metas išmėginti ir kitas šaltas sriubas, juolab kad jas pasigaminti yra nesudėtinga.

Šaltas sriubas paprastai skiedžiame vandeniui, atvėsintu sultiniu, kefyru, tačiau vertėtų nepamiršti ir tokių skanių bei vertingų priedų kaip pasukos, augaliniai gėrimai, kokosų pienas ar šviežios sultys, kaip antai žaliųjų citrinų. Šaltoms sriuboms labai tinka agurkas, kuriame gausu antioksidantų, vitamino K ir C ir B1, kalio, magnio ir skaidulų, todėl ši daržovė puikiai tinka šaltoms ir gaivioms sriuboms – ir ne tik šaltibarščiams.

Rekomenduojų šaltų sriubų gamybai panaudoti kuo daugiau įvairių šviežių daržovių, vaisių, žalumynų, uogų – tai bus tikra vitaminų bomba vasaros stalui. O patiekalui dar daugiau maistingumo pridės patiekimo elementai – pabarstymas kanapių branduoliais, įvairiomis sėklomis, žolelėmis ar daigais.

Arbūzinis gaspačas

Reikia: 600 g kubeliais supjaustyto arbūzo be sėklų, 1 šaukšto tarkuotos žaliosios citrinos žievelės, 2 šaukštų šviežių žaliosios citrinos sulčių, druskos

pagal skonį, 1-2 skiltelių česnako (susmulkintų), 2 saujų pjaustytų prinokusių pomidorų, 2 saujų kubeliais pjaustytų agurkų, nedidelės pjaustytos oranžinės arba geltonosios paprikos, pusės pjaustyto raudonojo svogūno, 1 šaukšto balzaminio arba raudonojo vyno acto, šaukšto alyvuogių aliejaus, šviežiai maltų juodųjų pipirų (pagal skonį), 2 šaukštų maltos kalendros, krapų arba petražolių bei žiupsnelio cukraus.

Gaminimas: į didelį dubenį sudėkite visus ingredientus ir sutrinkite iki vientisos masės.

Patiekdami gardinkite petražolėmis arba krapais.

Persiška jogurtinė

Reikia: 2 stiklinių graikiško jogurto, pusės saujelės kapotų petražolių, 2 šaukštelių susmulkintų džiovintų mėtų, 2 stiklinių šalto vandens, 2 didelių agurkų, supjaustytų kubeliais, saujelės kapotų graikinių riešutų, šaukštelio druskos, 2 arbatinių šaukštelių maltų, ledo kubelių.

Gaminimas: jogurtą, druską, džiovintas mėtas ir vandenį sutrinkite trintuvu. Padalinkite sumaišytus agurkus, graikinius riešutus ir žoleles į dubenėlius. Dubenėlių turinį užpilkite jogurto skysčiu ir įdėkite po kelis ledo kubelius. Patiekite šaltą.

Kryžiažodis

Sudarė Danutė Šulcaitė

Padavėjas → 2

Netiesioginės reikšmės pasakojimas ↓

Įdubusi vieta, dauba →

Lakoniški, dramatinės konstrukcijos apsakymai →

Radioaktyvusis dirbtinis elementas ↓

Iškreiptai pamaldus žmogus →

Poetas ... Mlezelaitis ↓

Aktorius ... Pačinas ↓

Choreografijos šaka →

Kuri daug ėda, ėdūnė →

3

VII-XVIII a. irkinis burinis karo laivas →

Nuotykių filmas „... apie Zoro“ →

Prasmė, svarba →

Niežėjimą kelianti liga →

LDK miškų pareigūnas →

Mirtinga →

Romėnų valdovo rūmai →

Lėktuvo važiuoklė ↓

8

Kerota gajų piktžolė →

Specialios paskirties patalpa →

Varpinio augalo sorgo atmaina →

4

Muzikos grupės „Studija“ vokalistas →

Kai kurių šalių aukščiausias karinis laipsnis →

1

Tarpusavyje sprendė, svarstė, derėjosi →

... dūmai akių negrauzia →

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Kryžiažodžio atsakymus **SIŪSKITE** trumposiomis SMS žinutėmis

8-605 99998

SMS žinutėje rašykite **atsakymą ir vardą, pavardę.**

Atsakymus siųskite iki rugpjūčio 5 d. 12 val. Laimėtojas bus paskelbtas kitame laikraščio numeryje

Kryžiažodžio (Nr. 13) atsakymas: **PATIRTIS**

Vertikaliai: *Stereotipas. Lenkija. Erata. Mimika. Įminė. Adonis. NASA. Ūsiai. Tian. Stoma. Kibiro. Nikolsonas. Šasi. Kėde.*
 Horizontaliai: *Locmanas. Tandemas. Ona. Rida. Mis. Irako. Taki. Tanki. Otava. Akla. Įsūnis. Bok. Idilinė. Rad. Šešėliuose.*

Knugą „Rodčenkovo dvikova“ laimėjo GABRIELĖ DULINSKAITĖ. Prizą atsiimti redakcijoje, Kauno g. 15 (II a., 6 kab.), prieš tai susitarus tel. 8-605 99998.

Lietuvių migracijos ypatumai

www.renkuosilietuva.lt. Tarptautinės migracijos organizacijos (angl. k. International Organization for Migration – IOM) duomenimis, 2020 m. pasaulyje buvo apie 281 mln. tarptautinių migrantų, t. y. 3,6 proc. pasaulio gyventojų buvo išvykę iš savo šalių. Lietuvos gyventojai jau nuo 19 a. aktyviai migravo ieškodami geresnio, o pokariu, ir ramesnio gyvenimo. Tai daro ir dabar, nors norintys užsidirbti gali tai padaryti ir Lietuvoje. Ar migruoti skatina per šimtmečius susiformavęs „migranto genas“? Specialistai sako, kad, greičiausia, taip: vien nuo 1989 m., kai Lietuvoje gyveno 3,690 mln. gyventojų, jų skaičius sumažėjo beveik milijonu.

Įspūdingas mastas

„Migruoti iš principo reiškia keltis gyventi iš vienos vietos į kitą. Istorikai migruoti labiausiai linkusios tautos yra anglai, airiai, škotai, vokiečiai, ispanai, savo laiku sugebėję kolonizuoti ištisus kontinentus. Lietuviai niekada nepasiekė tokio migracijos masto, tačiau jis yra ne ką mažiau įspūdingas“, – sako IOM Vilniaus biuro vadovas Eitvydas Bingelis.

Jau 19 a. pagal migracijos mastą Lietuvą lenkė tik Airija ir Škotija. Nuolatinė ekonominė emigracija iš tuometinių lietuviškų gubernijų prasidėjo 1867 m., po nederliaus ir bado metų – tuo metu pradėta emigruoti į JAV ir Rusijos imperiją. Nuo 1899 m. iki Pirmojo pasaulinio karo lietuvių emigracija pasiekė stebėtinai apimtis: į JAV, Kanadą, Angliją, Pietų Afriką, Lotynų Ameriką ir pramoninius Rusijos miestus išvyko virš 635 tūkst., t. y. maždaug apie ketvirtadalis visų Lietuvos gyventojų.

Kita didelė migracijos, arba tiksliau, pabėgėlių, banga kilo baigiantis Antrajam pasauliniam karui. Tuomet per 60 tūkst. Lietuvos gyventojų paliko savo šalį bėgdami nuo sovietų valdžios persekiojimų ir tremties. Daugiausia bėgo inteligentai, tikėdamiesi, kad tik laikinai pasitraukę į Austriją ir Vokietiją, jie netrukus grįš namo. Visgi, sovietams okupavus Lietuvą, jie nebegrįžo bent 50 metų. Didžiausia dalis lietuvių atsidadė JAV, kiti – Kanadoje, Belgijoje, Anglijoje, Austrijoje, Pietų Amerikoje.

Individualūs sprendimai

1991 m. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, migracija vėl suaktyvėjo – ieškodami geresnio gyvenimo, pasinaudodami galimybe išvykti į Vakarų, pas užsienyje įsikūrusius gimines, daugelis traukė į Šiaurės Ameriką, Australiją, Jungtinę Karalystę.

„Dabartiniai Lietuvos gyventojų migracijos mastai yra gerokai mažesni – žmonių išvykimui nėra tokių priežasčių, kaip karas ar badas, nuo kurių reikėtų bėgti. Nors daugumą migracijos atvejų bandoma pateisinti ekonominėmis sąlygomis, vis dėlto dažnu atveju tai yra gana individualūs sprendimai, už kurių slepiasi skirtingos išvykimo priežastys“, – teigia E. Bingelis.

Statistikos departamento duomenimis, 2021 m. Lietuvą paliko virš 18,8 tūkst. gyventojų, tačiau grįžo daugiau nei 23,7 tūkst. asmenų – antrus metus iš eilės Lietuvoje buvo fiksuojama teigiama migracija, kai grįžtančiųjų yra daugiau nei išvykstančiųjų. 2020 m. iš šalies išvyko per 15 tūkst., o grįžo – virš 20 tūkst. šalies gyventojų.

Garsino Lietuvą

Europos migracijos tinklo (EMN) tyrėjas Ažuolas Bagdonas atkreipia dėmesį, kad skirtingos emigracijos bangos ne tik mažino Lietuvos gyventojų skaičių, bet ir padėjo lietuviams kaupti patirtį užsienyje, garsino šalies vardą. Tarp išvykusiųjų lietuvių palikuonių – tokios žymios pavardės kaip Antanas Mockus Šivickas, tapęs Bogotos meru, lietuviškų šaknų turintys muzikantai Bobas Dylanas, Leonardas Cohenas, Anthony Kiedis bei kitas Holivudo žvaigždės.

Pasak EMN tyrėjo, emigracijoje laiko praleidę tautiečiai daug davė ir Lietuvai. Architektas Laurynas Gucevičius ne vienerius metus studijavo užsienyje, o grįžęs projektavo gražiausius Vilniaus pastatus – Katedrą, Rotušę ir Verkių rūmus. Amerikos lietuvių čia „atvežė“ visų pamiltą krepšinių ir daugelis kitų pavyzdžių. Kartais iš užsienio grįžę tautiečiai netgi lėmė šalies likimą.

„Dr. Jonas Basanavičius, organizavęs ir pirmasis 1918 m. pasirašęs Nepriklausomybės aktą, gyveno Čekijoje ir Bulgarijoje. Įdomu ir tai, kad visi iki vieno Nepriklausomybės akto signatarai praleido po bent keletą metų užsienyje – kas Maskvoje ar Peterburge, kas Šveicarijoje ir kitose Europos šalyse. Taigi, tautos likimą formavę žmonės buvo migrantai. Geriau pagalvojus, kitaip ir negali būti, nes kaip pasakysi, kur link eiti, jei aplinkui nieko nesi matęs ir žinai tik tai, kas yra, o ne kas turi ar gali būti“, – sako A. Bagdonas.

Verta priminti, kad emigracijoje JAV daug metų praleidęs Valdas Adamkus dešimtmetį ėjo Lietuvos prezidento pareigas.

A. Bagdonas atkreipia dėmesį, kad visgi, didžioji dalis beveik visais laikotarpiais išvykusių gyventojų į gimtąją Lietuvą taip ir nebegrįždavo.

Liepos viduryje Druskininkuose vykusio Pasaulio lietuvių sporto žaidynių dalyvių eisena. Renginio, į kurį atvyko tautiečių iš beveik 30 pasaulio valstybių, atidarymo metu emigrantai buvo raginami grįžti į tėvynę
Vytauto ŽEMAIČIO nuotrauka

Sunkiau nei išvykti

Pasak grįžimo į Lietuvą klausimais konsultuojančios „Renkuosi Lietuvą“ komandos nario, psichologo Manto Jeršovo, norintys migruoti lietuviai dažniausiai psichologo pagalbos neieško – kai kuriems sprendimas išvykti yra tarsi nuotykis.

„Vieniems tai galimybė susikurti naują pradžią, atitolinti nuo artimųjų ir esamos aplinkos, tuo labiau, jei ta aplinka yra kontroliuojanti ir daranti spaudimą greičiau suaugti, kurti šeimą, susilaukti vaikų ir pan. Kitiems – būdas pabėgti nuo diskriminacijos, nepalaikymo, ypač tai aktualu LGBTQ asmenims“, – vardina M. Jeršovas.

Psichologo teigimu, išvykti yra lengviau, nes didžioji dalis turi giminių ar pažįstamų, kurie padeda susirasti darbą, išgyventi. Neretai kelerius metus padirbėję tautiečiai grįžta į Lietuvą, tačiau nuspręsti grįžti ne visiems yra lengva.

„Dažniausiai žmonės išvyksta „iš reikalo“, pavyzdžiui, dėl ekonominių motyvų arba norėdami išbandyti save, o grįžta iš ilgesio

ir meilės. Kuo ilgiau žmogus yra prabuvęs užsienyje, tuo labiau viskas būna pasikeitę. Tenka grįžti tarsi į naują realybę, kur žmogaus patirtis ir atsiminimai nesutampa su tuo, kas yra dabar“, – sako M. Jeršovas.

Grįžti nepadedą ir tai, kad emigrantai susiduria su išankstinėmis nuostatomis, neva jiems nepavyko įsikurti užsienyje, todėl parvyksta kaip pralaimėtojai: „Baiminasi, o kaip mane vertins, o kaip vertins mano vyrą ar žmoną, ypač jei būnant svetur sukūrė šeimą su ne europietiškos kilmės asmeniu.“

Dvejojantys dėl grįžimo gali kreiptis psichologo konsultacijai į „Renkuosi Lietuvą“ komandą ir kartu pasikalbėti apie savo sprendimą, norus, baimes.

„Mes neįkalbinėjame išvykusiųjų grįžti. Mes tyrinėjame lūkesčius, norus, baimes, įsivaizdavimą apie gyvenimą ten ir čia. Kaip ir bet koks sprendimas, tai yra procesas – iš pradžių kyla mintis, tada planavimas, tada gebėjimas išlaikyti savo sprendimą“, – sako psichologas, per mėnesį suteikiantis per 40 konsultacijų svetur gyventi išvykusiems tautiečiams.

Kaip stengiamasi susigrąžinti užsienio lietuvius

Sigita MACANKO, UAB „Idea Prima“. Apie grįžimą į Lietuvą galvoja vis daugiau emigravusiųjų – beveik 4 iš 5 neatmeta tokios galimybės, rodo projekto „Renkuosi Lietuvą“ duomenys. Maždaug kas antras grįžtančias 2021 m. pasirinko ne didmiesčius, o regionus ir mažesnius miestus.

„Didžiausią nostalgiją išvykusieji jaučia gimtajam miestui, todėl laimi savivaldybės, kurios geriausiai supranta grįžtančiųjų poreikius ir geba juos atliepti. Pastaraisiais metais kaip itin daug pastangų dedančios išsiskyrė Klaipėdos, Panevėžio ir Tauragės savivaldybės“, – komentuoja Tarptautinės migracijos organizacijos (IOM) Vilniaus biuro, įgyvendinančio projektą „Renkuosi Lietuvą“, vadovas Eitvydas Bingelis.

Panevėžietė Justina Jelinskė, po 10 Didžiojoje Britanijoje praleistų metų su šeima grįžo į Panevėžį.

Kirpėjos specialybę įgijusi moteris tuo sėkmingai užsiėmė užsienyje, vėliau pradėjo domėtis barzdaskučių amatu, baigė vieną

geriausių Didžiosios Britanijos barzdaskučių akademijų. Grįžusi į Panevėžį prieš keiserius metus atidarė barzdaskučių saloną, o šiemet įkūrė akademią, kurioje ruošiami barzdaskučių meistrai.

„Užsienyje buvome susikūrę gerovę, tačiau džiaugiuosi grįžusi į gimtąjį Panevėžį. Miestas atsinaujina, čia puikiai sutvarkyta infrastruktūra, nėra eismo spūsčių ar eilių, norint patekti į ugdymo įstaigas. Be to, Panevėžys įsikūręs patogioje vietoje, iš čia vos per kelias valandas galima pasiekti didžiausius šalies miestus ir kaimyninę Latviją“, – teigia J. Jelinskė.

Grįžti į gimtąjį miestą pasirinko ir agentūros „Klaipėda ID“ laikinoji vadovė ir talentų pritraukimo strategė Kristina Postornak. Indonezijoje gyvenusi pašnekovė šiandien pati rūpinasi grįžti svarstančių žmonių pritraukimu į Lietuvą. „Kone pusė mūsų agentūros darbuotojų grįžę iš emigracijos – nuo JAV iki Norvegijos. Indonezijoje gyvenau aštuonerius metus, mano vaikai

yra pusiau indoneziečiai, o grįžę puikiai integrovosi Klaipėdoje. Esu klaipėdietė ir grįžau dėl meilės miestui, o pati patyrusi, kas yra emigracija ir grįžimas, galiu lengviau suprasti poreikius, todėl pasirinkau dirbti miestui ir padėti pritraukti dar daugiau žmonių“, – pasakoja ji.

Iš užsienio į Klaipėdą persikelti nusprendę aukštos kvalifikacijos specialistai gali pretenduoti ir į finansinę paskatą – 2 tūkst. Eur būsto nuomos kaštams padengti ir 400 Eur lietuvių kalbos kursams.

Pasak „Globalios Tauragės“ projekto koordinatoriaus Mindaugo Piečios, šalia siūlomos galimybės įsigyti būstą su valstybės parama bei pasinaudoti subsidijomis smulkiojo verslo pradžiai, grįžtančias į Tauragę labai svarbus klausimas yra jų vaikų integracija.

„Dažniausiai domimasi, ar bus vietų darželiuose bei mokyklose. Dėl to nuolat geriname infrastruktūrą, kiekvienus mokslo metus moksleiviai pradeda su nemokamu

mokymosi krepšeliu, skiriamos pažangumo premijos už pasiektus rezultatus. Grįžtančias iš užsienio vaikams yra skirta išlyginamoji klasė. Kiek matome iš grįžusiųjų reakcijų, juos tenkina siūlomos priemonės“, – sako M. Piečia.

„Augantys regionus pasirenkančių grįžtančiųjų iš emigracijos skaičiai rodo, kad jie renkasi gyvenamąją vietą, kurioje tikisi geriausios adaptacijos sau ir savo šeimoms, o dažnai ir tiesiog ramesnio gyvenimo būdo. Todėl savivaldybėms labai svarbu keistis informacija, gerąją praktika, plėsti tarpusavio bendradarbiavimą, ryšius su verslu ir darbdaviais. Taip pat labai geras būdas yra sėkmės istorijos – grįžtančiųjų patirtys skatina ir kitus pasidomėti galimybėmis“, – tvirtina IOM Vilniaus biuro vadovas E. Bingelis.

Daugiausia į Lietuvą grįžta žmonės iš Jungtinės Karalystės, Norvegijos, Vokietijos, Airijos, taip pat grįžimą pasirenka emigravusieji į Skandinavijos šalis, Ispaniją, JAV.